

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมลวรรณ มงคลศิริ. "ความแตกต่างในพฤติกรรมเด็กและผู้ใหญ่" วิทยานิพนธ์

ปริญญาโทบัณฑิตภาควิชาอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

พุทธศักราช 2530. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. คู่มือดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้น พุทธศักราช 2530. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสแควร์, 2535.

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. แบบเรียนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ). กรุงเทพมหานคร.

: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536.

เกียรติวรรณ อมาตยกุล. การศึกษานอกระบบโรงเรียนกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.

กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

เกียรติวรรณ อมาตยกุล. ปรัชญาการศึกษานอกระบบ. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์ยูไนเต็ตโปรดักชั่น, 2526.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, แผนการพัฒนาศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.

2535 - 2539) ม.ป.ท, 2535

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาศึกษาแห่ง

ชาติ ฉบับที่ 8 (2540 - 2544). กรุงเทพมหานคร, สำนักงานคณะกรรมการการ

ศึกษาแห่งชาติ, 2537.

เจียรศรี วิวิธสิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒน์ ประสานมิตร, 2527.

ทวีป อภิสสิทธิ์. "กรมการศึกษานอกโรงเรียน : กับการจัดการศึกษาทางไกล". วารสารการ

ศึกษานอกระบบ. 19 (ธันวาคม 2535) : 10.

ปราณี รวมสุด. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญกิจ, 2528.

พรรณนิช. เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, 2528.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.

กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

รัตนา พุ่มไพศาล. หลักการจัดและบริหารการศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

รัตนา พุ่มไพศาล. วิทยาการการสอนสำหรับการศึกษานอกระบบโรงเรียน. เอกสารประกอบการ

การเรียนวิชาวิทยาการการสอนสำหรับการศึกษานอกระบบโรงเรียน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพมหานคร :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา, "ปัญหาการขาดเรียนของนักศึกษาภายในศูนย์

การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา", 2522, หน้า 1 (เอกสารอัดสำเนา)

สมเกียรติ อักษรกวน. "ความคิดเห็นของครูและนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 เกี่ยวกับการเรียน

การสอนตามแนวปรัชญามนุษยนิยม กรุงเทพมหานคร "วิทยานิพนธ์ ปริญญา

มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

สมบุญรณ์ ศาลยาชีวิน. จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่.

เชียงใหม่ : ลานนาการพิมพ์, 2526.

สมพงษ์ แสงอินทร์. "ปัจจัยที่ส่งผลต่อการขาดสอบปลายภาคเรียนของนักศึกษานอกโรงเรียน

สายสามัญ วิชาเรียนไกล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสุพรรณบุรี, งานวิจัย

ศูนย์พัฒนาบุคลากร กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2537.

สุนทร โคตรบรรเทา. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒน์ประสานมิตร, 2524.

สุนทร โคตรบรรเทา. การเรียนรู้ออนไลน์นอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร :

อักษรสยามการพิมพ์, 2525.

สุวรรณ ยะการ. "ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียน
ด้วยการนำตนเองในโรงเรียนผู้ใหญ่สายสามัญ กรุงเทพมหานคร "วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาของโรงเรียนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2533.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. หลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2524.

อดุลย์ จินตะเกษกร. "การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ และความรู้สึกต่อการเรียนภาษาอังกฤษตามวิธีการสอนแบบมนุษยนิยม และวิธีการสอนแบบธรรมดา" วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒน์ประสานมิตร, 2527.

จันทา นพคุณ. การเรียนการสอนผู้ใหญ่เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.

กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2527.

จันทา นพคุณ. การศึกษาผู้ใหญ่เชิงปรัชญา. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2527.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

- Blake , R.W. "See You , I Hear You , You re O.K. : Humanizing the Classroom, " English Journal. 63 : 41 - 46, May 1974.
- Brown , George I. Thomas Leomans and Liles Grizzard. The Live Classroom : Innovution through Confluent Education and Castalt. New York , Viking Press , 1975. 253 p.
- Elias , John L. Philosophical Foundations of Adult Education. Malaba , Florida ; Krieger Publishing Com. , 1980.
- Jackson Phillip W. The Teacher and the Machine. Pittsburg , University of Pittsburgh Press , 1968.
- Knowles Malcolm S. The Modern Practice of Adult Education from Pedagogy to Andragogy. Chicago : Follet , 1980.
- Maslow Abraham. The Farther Reaches of Human Nature. New York , Viking Press , 1971. 270 p.
- Miller John P. Humanizing the Classroom ; Models of Teaching in Effective Education. New York , Pradger 1976. 258 p.
- Moscowitz , Gertrude. Caring and Sharing in the Foreign Language Class : A Sourcebook on Humanistic Techniques. Mass. Now Burg House Publishers , Inc. , 1978. 343 p.
- Patterson , C.H.. Humanistic Education. New Jersey. Prentice - Hall , Inc.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.
ผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม 0309/12748

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

๔๗ ธันวาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสุพรรณบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบทดสอบ

เนื่องด้วย นายชูชีพ เป็ล่งอารมณ์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้วยวิธีสอนตามแนวปรัชญามนุษยนิยมของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ประเภทชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุพรรณบุรี" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการนำแบบทดสอบมาทดลองกับนักศึกษาคณะการศึกษานอกโรงเรียนประเภทชั้นเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสุพรรณบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ นายชูชีพ เป็ล่งอารมณ์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ ทม 0309/12743

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

๔๗ ธันวาคม 2538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน คุณ สนั่น อินทรนนท์

เนื่องด้วย นายชูชีพ เบ่งอารมณ์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้วยวิธีสอนตามแนวปรัชญามนุษยนิยม ของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรีบวัน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุพรรณบุรี" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้นดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ ทม 0309/12745

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

๒๗ ธันวาคม 2538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน คุณ กิจจา ทิพย์เที่ยงแท้

เนื่องด้วย นายชูชีพ เปล่งอารมย์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาออกโรงเรียน
กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาส่งเสริมคุณ
ภาพชีวิตด้วยวิธีสอนตามแนวปรัชญามนุษยนิยม ของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน ระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุพรรณบุรี" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้าง
ขึ้นดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุมสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

ที่ นว ๐309/12744

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

๒๗ ธันวาคม ๒538

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.ประเวทย์ วัณธร เรื่อง

เนื่องด้วย นายชูชีพ เมล่งอารมย์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาานอกโรงเรียน
กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาศิลปกรรมวิธีการเรียนวิชาส่งเสริมคุณ
ภาพชีวิตด้วยวิธีสอนแบบแนวรัฐนิยมของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน ระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุพรรณบุรี" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้าง
ขึ้นดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กงสุวรรณ)

กณเบสิบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันวิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.
สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การคำนวณค่าสถิติ

การหาค่าระดับความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ)

1. การหาระดับความยาก (Level of Difficulty) และ การหาค่าอำนาจจำแนก (Power of Discrimination) เป็นรายข้อ โดยวิธีแบ่งเป็น 27 % ของกลุ่มสูง และ 27 % ของกลุ่มต่ำ หาค่า PH และ PL โดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ จุง เตห์ ฟาน (Fan , 1952)

ตัวอย่างการคำนวณค่า PH และ PL ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ) ข้อที่ 1

$$PH = \frac{RH}{NH} = \frac{23}{27} = 0.85$$

$$PL = \frac{RL}{NL} = \frac{14}{27} = 0.51$$

ตารางที่ 9 แสดงค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ)

ข้อที่	PH	PL	P	r
1	0.85	0.51	0.69	0.39
2	0.99	0.38	0.76	0.77
3	0.92	0.58	0.77	0.45
4	0.62	0.18	0.39	0.46
5	0.96	0.56	0.79	0.57
6	0.58	0.36	0.47	0.22
7	0.66	0.37	0.52	0.29

ข้อที่	PH	PL	P	r
8	0.51	0.31	0.41	0.27
9	0.59	0.37	0.48	0.22
10	0.65	0.33	0.49	0.32
11	0.96	0.33	0.74	0.79
12	0.84	0.64	0.75	0.25
13	0.95	0.56	0.78	0.54
14	0.88	0.44	0.68	0.49
15	0.88	0.48	0.70	0.46
16	0.85	0.70	0.78	0.21
17	0.70	0.37	0.54	0.34
18	0.48	0.25	0.36	0.25
19	0.70	0.40	0.55	0.31
20	0.70	0.48	0.59	0.23
21	0.44	0.25	0.34	0.21
22	0.81	0.40	0.61	0.43
23	0.92	0.62	0.79	0.42
24	0.96	0.55	0.79	0.57
25	0.85	0.37	0.62	0.50
26	0.88	0.59	0.75	0.37
27	0.44	0.22	0.33	0.25
28	0.81	0.40	0.61	0.43

ข้อที่	PH	PL	P	r
29	0.81	0.62	0.72	0.27
30	0.59	0.22	0.40	0.39
31	0.74	0.55	0.65	0.21
32	0.62	0.33	0.47	0.29
33	0.85	0.55	0.71	0.35
34	0.67	0.35	0.51	0.32
35	0.70	0.33	0.52	0.37
36	0.51	0.25	0.38	0.28
37	0.45	0.23	0.34	0.25
38	0.50	0.30	0.40	0.21
39	0.87	0.29	0.60	0.59
40	0.68	0.26	0.47	0.42
41	0.53	0.32	0.42	0.22
42	0.96	0.45	0.77	0.70
43	0.91	0.42	0.69	0.55
44	0.71	0.50	0.61	0.22
45	0.88	0.64	0.77	0.32
46	0.76	0.57	0.67	0.21
47	0.86	0.64	0.76	0.29
48	0.81	0.46	0.64	0.38
49	0.76	0.48	0.62	0.30
50	0.55	0.34	0.44	0.22

2. การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบทดสอบ

$$\text{สูตร} \quad K-R20 \quad r_{xx} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ r_{xx} = สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง

n = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

p = สัดส่วนของผู้ที่ตอบข้อสอบได้ถูกต้อง

q = สัดส่วนของผู้ที่ตอบข้อสอบ แต่ละชนิด $1 - p$

pq = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (ผลคูณของสัดส่วนของผู้ตอบถูกและตอบผิด)

$\sum pq$ = ผลคูณของ pq ทุก ๆ ข้อ

ข้อมูล n = 50

$\sum pq$ = 8.820

S^2 = 28.850

$$r_{xx} = \frac{50}{50-1} \left[1 - \frac{8.820}{28.850} \right]$$

$$= 1.020 (1 - 0.306)$$

$$= 0.71$$

3. การคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = มัชฌิมเลขคณิต

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนนักศึกษาทั้งหมด

3.1 การคำนวณหาค่ามัธยเทศคณิต ($\bar{X}$) ของกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนตามแนว

ปรัชญามนุษยนิยม

3.1.1 ก่อนการทดลอง

$$\text{ข้อมูล } \Sigma X = 735$$

$$N = 30$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } \bar{X} &= \frac{735}{30} \\ &= 24.500 \end{aligned}$$

3.1.2 หลังการทดลอง

$$\text{ข้อมูล } \Sigma X = 818$$

$$N = 30$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } \bar{X} &= \frac{818}{30} \\ &= 27.266 \end{aligned}$$

3.2 การคำนวณหาค่ามัธยเทศคณิต ($\bar{X}$) ของกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนตามปกติ

3.2.1 ก่อนการทดลอง

$$\text{ข้อมูล } \Sigma X = 733$$

$$N = 30$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } \bar{X} &= \frac{733}{30} \\ &= 24.433 \end{aligned}$$

3.2.2 หลังการทดลอง

$$\text{ข้อมูล } \Sigma X = 812$$

$$N = 30$$

$$\begin{aligned}\text{แทนค่า } \bar{X} &= \frac{812}{30} \\ &= 27.066\end{aligned}$$

4. การคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\text{สูตร } S^2 = \sqrt{\frac{N\Sigma x^2 - (\Sigma x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S^2 = ความแปรปรวนของคะแนน

Σx = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

Σx^2 = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N = จำนวนนักศึกษา

4.1 การคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนตามแนว

ปรัชญามนุษยนิยม

4.1.1 ก่อนการทดลอง

$$\begin{aligned}\text{ข้อมูล } \Sigma x &= 735 \\ \Sigma x^2 &= 18221 \\ N &= 30\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{แทนค่า } S^2 &= \sqrt{\frac{(30 \times 18221) - (735)^2}{30(30-1)}} \\ &= \sqrt{\frac{546630 - 540225}{870}} \\ &= \sqrt{\frac{6405}{870}}\end{aligned}$$

$$= \sqrt{7.362}$$

$$= 2.713$$

4.1.2 หลังการทดลอง

ข้อมูล $\Sigma x = 818$

$$\Sigma x^2 = 22480$$

$$N = 30$$

แทนค่า $S^2 = \sqrt{\frac{(30 \times 18197) - (733)^2}{30(30 - 1)}}$

$$= \sqrt{\frac{674400 - 669124}{870}}$$

$$= \sqrt{6.064}$$

$$= 2.463$$

4.2 การคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนตามปกติ

4.2.1 ก่อนการทดลอง

ข้อมูล $\Sigma x = 733$

$$\Sigma x^2 = 18197$$

$$N = 30$$

แทนค่า $S^2 = \frac{(30 \times 18197) - (733)^2}{30(30 - 1)}$

$$= \sqrt{\frac{545910 - 537289}{870}}$$

$$= \sqrt{9.909}$$

$$= \sqrt{3.147}$$

4.2.2 หลังการทดลอง

$$\text{ข้อมูล } \Sigma x = 812$$

$$\Sigma x^2 = 22162$$

$$N = 30$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } S^2 &= \sqrt{\frac{(30 \times 22162) - (812)^2}{30(30-1)}} \\ &= \sqrt{\frac{664860 - 659344}{870}} \\ &= \sqrt{6.340} \\ &= 2.517 \end{aligned}$$

5. ทดสอบความมีนัยสำคัญของคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

$$\text{สูตร } t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ ΣD = ผลรวมของผลต่างของคะแนนที่สัมพันธ์กันแต่ละคู่

ΣD^2 = ผลรวมของผลต่างยกกำลังสอง

N = จำนวนคู่

5.1 การทดสอบความมีนัยสำคัญของคะแนนระหว่างก่อนและหลังการทดลองของ

นักศึกษาที่สอนด้วยวิธีสอนตามแนวปรัชญามนุษยนิยม

$$\text{ข้อมูล } \Sigma D = 83$$

$$\Sigma D^2 = 281$$

$$(\Sigma D)^2 = (83)^2$$

$$N = 30$$

$$H_0 = H_1 = H_2$$

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า } t &= \frac{83}{\sqrt{\frac{(30 \times 281) - (83)^2}{30 - 1}}} \\
 &= \frac{83}{\sqrt{\frac{8430 - 6889}{29}}} \\
 &= 11.385
 \end{aligned}$$

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 $df = (30 - 1) = 29$ มีค่า = 1.699 ค่า t ที่คำนวณได้ 11.385 > 1.699 ดังนั้นค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ) ระหว่างก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 การทดสอบความมีนัยสำคัญของคะแนนระหว่างก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม โดยทดสอบค่าที่ (t - test)

$$\begin{aligned}
 \text{ข้อมูล } \Sigma D &= 80 \\
 \Sigma D^2 &= 280 \\
 N &= 30 \\
 H_0 &= H_1 = H_2
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า } t &= \frac{80}{\sqrt{\frac{(30 \times 280) - (80)^2}{30 - 1}}} \\
 &= \frac{80}{\sqrt{\frac{8400 - 6400}{29}}} \\
 &= 9.633
 \end{aligned}$$

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 $df (30 - 1) = 29$ มีค่า = 1.699 ค่า t ที่คำนวณได้ 9.633 > 1.699 ดังนั้นค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิตระหว่างก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

5.3 การทดสอบความมีนัยสำคัญของคะแนนหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลอง

และกลุ่มควบคุม โดยทดสอบค่าที (t - test)

$$\text{ข้อมูล } \Sigma D = 40$$

$$\Sigma D^2 = 98$$

$$N = 30$$

$$H_0 : H_1 = H_2$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } t &= \frac{40}{\sqrt{\frac{(30 \times 98) - (40)^2}{30 - 1}}} \\ &= \frac{40}{\sqrt{\frac{2940 - 1600}{29}}} \\ &= 5.884 \end{aligned}$$

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 df (30 - 1) = 29 มีค่า = 1.699 ค่า t ที่คำนวณได้ 5.884 > 1.699 ดังนั้น ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ตารางแสดงคะแนน และเปรียบเทียบความแตกต่าง (D) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บัณฑิต) ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง (วิธีสอนตามแนวปรัชญามนุษยนิยม)

ลำดับที่นักศึกษา	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	D	D ²
1	29	31	2	4
2	28	30	2	4
3	28	30	2	4
4	28	34	6	36
5	28	29	1	1
6	27	28	1	1
7	27	28	1	1
8	27	30	3	9
9	27	28	1	1
10	26	29	3	9
11	26	27	1	1
12	25	30	5	25
13	25	28	3	9
14	25	27	2	4
15	25	26	1	1
16	24	27	3	9
17	24	28	4	16
18	24	26	2	4

ลำดับที่นักศึกษา	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	D	D ²			
19	24	26	2	4			
20	23	25	2	4			
21	23	27	4	16			
22	23	26	3	9			
23	23	27	4	16			
24	23	26	3	9			
25	22	25	3	9			
26	21	24	3	9			
27	21	26	5	25			
28	20	23	3	9			
29	20	24	4	16			
30	19	23	4	16			
Σx	= 735	Σx	= 818	ΣD	= 83	ΣD^2	= 281
Σx^2	= 18221	Σx^2	= 22480				
$\bar{X}$	= 24.500	$\bar{X}$	= 27.266				
S.D.	= 2.713	S.D.	= 2.463				

ตารางที่ 11 ตารางแสดงคะแนนและเปรียบเทียบความแตกต่าง (D) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ) ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม (สอนด้วยวิธีตามปกติ)

ลำดับที่นักศึกษา	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	D	D ²
1	29	31	2	4
2	29	32	3	6
3	28	29	1	1
4	28	30	2	4
5	28	30	2	4
6	28	28	0	0
7	27	27	0	0
8	27	30	3	6
9	26	28	2	4
10	26	28	2	4
11	26	30	4	16
12	26	27	1	1
13	25	27	2	4
14	25	28	3	9
15	25	30	5	25
16	25	27	2	4
17	25	26	1	1
18	24	27	3	9
19	24	26	2	4

ลำดับที่นักศึกษา	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	D	D ²	
20	24	28	5	25	
21	23	25	2	4	
22	23	26	3	9	
23	23	26	3	9	
24	22	23	1	1	
25	22	25	3	9	
26	20	23	3	9	
27	20	24	4	16	
28	19	25	6	36	
29	18	23	5	25	
30	18	23	5	25	
Σx	= 733	Σx	= 812	$\Sigma D = 80$	$\Sigma D^2 = 280$
Σx^2	= 18197	Σx^2	= 22162		
$\bar{X}$	= 24.433	$\bar{X}$	= 27.066		
S.D.	= 3.147	S.D.	= 2.517		

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

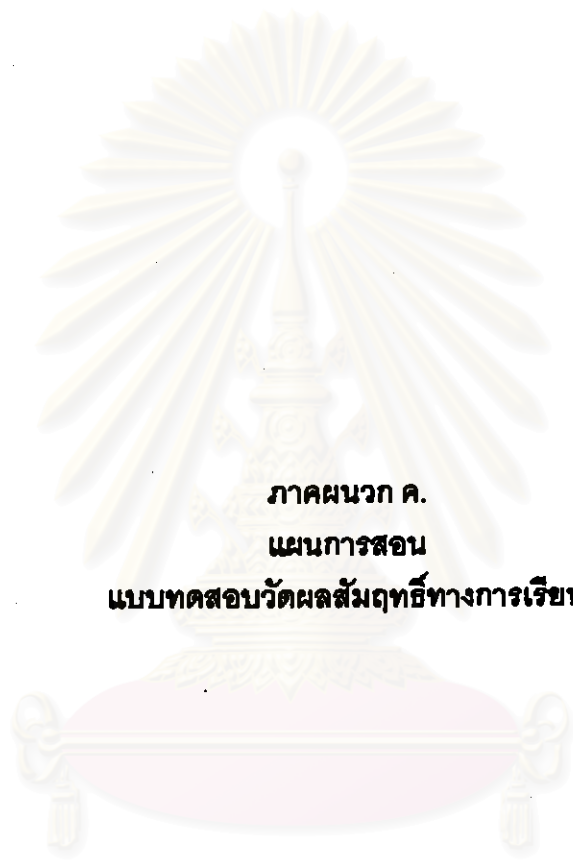
ตารางที่ 12 ตารางเปรียบเทียบความแตกต่าง (D) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา

ส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ) หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ลำดับที่นักศึกษา	คะแนนหลังการทดลอง		D	D ²
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม		
1	31	31	0	0
2	30	32	2	4
3	30	29	1	1
4	34	30	4	16
5	29	30	1	1
6	28	28	0	0
7	28	27	1	1
8	30	30	0	0
9	28	28	0	0
10	29	28	1	1
11	27	30	3	9
12	30	27	3	9
13	28	27	1	1
14	27	28	1	1
15	26	30	4	16
16	27	27	0	0
17	28	26	2	4
18	26	27	1	1
19	26	26	0	0

ลำดับที่นักศึกษา	คะแนนหลังการทดลอง	คะแนนหลังการทดลอง	D	D ²
	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม		
20	25	28	3	9
21	27	25	2	4
22	26	26	0	0
23	27	26	1	1
24	26	23	3	9
25	25	25	0	0
26	24	23	1	1
27	26	24	2	4
28	23	25	2	4
29	24	23	1	1
30	23	23	0	0
			$\Sigma D = 40$	$\Sigma D^2 = 98$

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.
แผนการสอน
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต

- แผนการสอนเรื่อง 1. การเลือกคู่ครอง สัปดาห์ที่ 1 เวลา 3 คาบ
2. การครองเรือน

วิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ)

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สภาพปัญหา

1. สังคมไทยในปัจจุบันมีการเลือกคู่ครองตามความพอใจของผู้ปกครองหรือของตนเองโดยไม่มีการวางแผนล่วงหน้าอย่างรอบคอบและไม่ค่อยคำนึงถึงวัยสุขภาพอนามัยทัศนคติและองค์ประกอบอื่นๆของแต่ละฝ่าย
2. ปัจจุบันปัญหาการหย่าร้างมีแนวโน้มสูงขึ้นเนื่องจากคู่ครองขาดธรรมชาติในการครองเรือนและอื่นๆ

ความคิดรวบยอด

1. คู่ครองที่มีความเข้าใจกันปรับตัวเข้ากันได้ จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
2. เตรียมพร้อมก่อนแต่งงาน ชีวิตครอบครัวจะมีความสุข
4. คู่ครองที่มีธรรมชาติในการครองเรือนย่อมนำสุขมาสู่ครอบครัว

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจถึงเรื่องการเลือกคู่ครองการครองเรือนและสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

จุดประสงค์นำทาง

1. นักศึกษาสามารถบรรยายสภาพทั่วไปในการเลือกคู่ครองในสังคมไทยได้
2. นักศึกษาสามารถอภิปรายผลที่เกิดขึ้นจากการเลือกคู่ครองที่มีความแตกต่างกันในด้านต่างๆได้
3. นักศึกษาสามารถบอกสิ่งที่จะต้องเตรียมให้พร้อมก่อนการแต่งงานได้
4. นักศึกษาบอกสาเหตุของการหย่าร้างได้
5. นักศึกษาบอกคุณสมบัติของบุคคลที่มีธรรมชาติในการครองเรือนได้

เนื้อหาวิชา

การเลือกคู่ครอง

1. การเลือกคู่ครองของสังคมไทยในปัจจุบัน
2. ข้อควรคำนึงในการเลือกคู่ครอง

การเลือกคู่ครองต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ ด้วยเช่นนิสัยใจคอที่เข้ากันได้ ความเป็นผู้มีคุณธรรม ความพร้อมเพื่อครอบครัวมั่นคงในอนาคตสุขภาพอนามัยและโรคภัยไข้เจ็บที่จะติดต่อทางกรรมพันธุ์ และความแตกต่างหรือความเหลื่อมล้ำต่ำสูงในฐานะ ทรัพย์สิน ความรู้ศาสนา หรือศักดิ์ตระกูล

3. การเตรียมพร้อมก่อนการแต่งงาน

- การตรวจสุขภาพ
- การวางแผนการดำเนินชีวิต

การครองเรือน

1. มูลเหตุของการหย่าร้าง เช่น ฐานะของครอบครัว ความไม่เข้าใจกัน ความพร้อมของทั้งสามี ภรรยา
2. ธรรมะในการครองเรือน

คู่ครองที่จะนำความสุขมาสู่ครอบครัวนั้นจะต้องมีธรรมะในการครองเรือน เช่น ฆราวาสธรรม 4 (สัจจะ ทมะ ชันติ จาคะ) และทศ 6 ในพุทธศาสนา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำภาพของพิธีการแต่งงานมาให้นักเรียนดูและพูดคุยกับนักเรียนถึงการเลือกคู่ครองและพิธีการแต่งงาน ที่เป็นจุดเริ่มต้นของการมีครอบครัว
2. ให้นักศึกษาที่มีคู่ครองแล้วเล่าถึงประสบการณ์ที่ผ่านมาเกี่ยวกับการเลือกคู่ครองของตนเองว่ามีหลักเกณฑ์ในการเลือกคู่ครองอย่างไรและการเตรียมความพร้อมอย่างไรสำหรับสามีหรือภรรยา

ขั้นการสอน

1. แบ่งกลุ่มนักศึกษาโดยให้มีกลุ่มละประมาณ 5 คนเพื่อร่วมกันอภิปรายเรื่องข้อควรคำนึงในการเลือกคู่ครองและผลของการเลือกคู่ครองที่มีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น

- ความรู้
- นิสัยใจคอ
- ศาสนา
- ฐานะทางครอบครัว

2. ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายภายในกลุ่มแล้วช่วยกันสรุปรวมของทุกกลุ่มเข้าด้วยกัน

กัน

3. ให้นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติเป็นคู่สมรสและผู้ใหญ่กล่าวคำอวยพรในงานมงคลสมรส

4. นักศึกษาทุกคนช่วยกันระดมพลังสมอง บอกถึงสาเหตุของการหย่าร้าง ของคู่สมรส ในสถานการณ์

ปัจจุบัน

5. แบ่งกลุ่มนักศึกษากลุ่มละประมาณ 5 คนร่วมกันอภิปรายเรื่องแนวทางแก้ไขปัญหาการหย่าร้างแล้ว
ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลของการอภิปรายในกลุ่ม

ขั้นสรุป

1. ผู้สอนและนักศึกษาช่วยกันสรุปในเนื้อหาการเลือกคู่ และการครองเรือน โดยยึดแนวหัวข้อธรรมะ ที่
ใช้ในการครองเรือน เช่น พรവാสธรรมะ 4 และทศ 6

2. ให้นักศึกษาอ่านเรื่อง คู่ชีวิต จากหนังสือ พลังชีวิต ของ รศ. ดร. เกียรติวรรณ อมาตยกุล
แล้วเขียนว่า ได้อะไรจากเรื่องทีอ่านบ้างและนำไปใช้ได้อย่างไร

สื่อการสอน

1. รูปภาพพิธีการแต่งงาน
2. แผ่นใส
3. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
4. เอกสารอัดสำเนาเรื่อง คู่ชีวิต จากหนังสือพลังชีวิต

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา
2. จากการทำรายงานส่งจากที่ได้อ่านเรื่องคู่ชีวิต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต

แผนการสอนเรื่อง 1. อนามัยแม่และเด็ก สัปดาห์ที่ 2 เวลา 3 คาบ
 2. การอบรมเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว
 วิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สภาพปัญหา

1. อนามัยแม่ และลูกของคนไทยในหลายท้องถิ่นไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะมีความเชื่อผิด ๆ และขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวและการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย
2. ปัจจุบันการอบรมเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวมีปัญหามากขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมสิ่งแวดล้อมและการถ่ายทอดวัฒนธรรมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สมาชิกในครอบครัวขาดการทำความเข้าใจซึ่งกัน หรือหย่อนการอบรมสั่งสอนปลูกฝังคุณธรรมก่อให้เกิดปัญหาต่อครอบครัวและสังคม

ความคิดรวบยอด

1. สุขภาพอนามัยของแม่ขณะตั้งครรภ์มีผลต่อการพัฒนาของลูกที่อยู่ในครรภ์
2. การดูแลและให้อาหารที่ดีลูกจะมีพลานามัยสมบูรณ์
3. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตควรคิดวางแผนครอบครัว
4. การพัฒนาคุณภาพของสมาชิกในครอบครัวทำให้ครอบครัวเป็นสุขและช่วยในการพัฒนา

สังคม

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจถึงเรื่องอนามัยแม่และเด็กการอบรมเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

จุดประสงค์นำทาง

1. นักศึกษาสามารถบอกวิธีการดูแลรักษาอนามัยของแม่ขณะตั้งครรภ์และหลังคลอดได้

2. นักศึกษาอธิบายวิธีดูแลและให้อาหารเด็กได้อย่างถูกต้อง
3. นักศึกษาอธิบายความหมาย หลักการ และประโยชน์ของการวางแผนครอบครัวได้
4. นักศึกษาบอกผลดีผลเสียของการมีลูกมากได้
5. นักศึกษาบอกวิธีการคุมกำเนิดที่เหมาะสมได้
6. นักศึกษาสามารถยกตัวอย่างและเล่าสิ่งที่ภาคภูมิใจในครอบครัวของตนอย่างน้อยคนละ ๑

อย่าง

7. นักศึกษาสามารถจัดทำแผนอันเหมาะสมและมีความเป็นไปได้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูสมาชิกภายใน ครอบครัวได้

เนื้อหาวิชา

อนามัยแม่และเด็ก

1. ก่อนที่บุคคลจะมีครอบครัว ควรมีความพร้อม ๓ ด้าน คือ ด้านร่างกาย ซึ่งจะต้อง แข็งแรง ปราศจากโรคภัยแรง อายุอยู่ระหว่าง 20 - 30 ปี ด้านจิตใจจะต้องเป็นตัวของตัวเอง เข้าใจ ความเป็นจริงของชีวิต มีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพศเดียวกันและเพศตรงข้าม ด้านสังคม ต้องรู้ขนบธรรมเนียม กฎหมายครอบครัว รู้ปัญหาเศรษฐกิจ มีงานทำ เข้ากับญาติมิตรของทั้งสองฝ่ายได้ดี

2. หญิงมีครรภ์ควรงนอนอย่างน้อยวันละ 8 ชั่วโมง ออกกำลังกายพอสมควร รักษาอนามัยให้ดีอยู่เสมอ สวมเสื้อผ้าที่สะอาดและสวมสบายไม่เสียดสีเสียดสี งดการร่วมเพศระยะ 3 - 4 เดือนแรก และหนึ่งเดือนก่อน คลอด รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ไปฝากครรภ์กับแพทย์

3. แม่ควรดูแลตนเองหลังการคลอดคือรับประทานอาหารที่มีประโยชน์งดอาหารรสจัด ไม่ควรทำงานหนัก รักษาร่างกายให้สะอาด นอนคว่ำบ่อย ๆ จะทำให้น้ำคาวปลาเดินสะดวก

4. ทารกแรกเกิดควรทำน้ำหนักตั้งแต่ 3000 กรัม (3 กิโลกรัม) ขึ้นไป และควรเลี้ยงดู ด้วยนมแม่ เพราะมี สารอาหารครบถ้วน สะอาด ปลอดภัยป้องกันโรคได้หลายชนิด แม่ถูกผูกพันกันอย่างใกล้ชิด และช่วยให้ร่างกายของแม่คืนสู่สภาพปกติได้เร็ว

5. การเลี้ยงดูทารกที่ถูกวิธีจะทำให้ทารกสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา

6. ทารกอายุแรกเกิดถึง ๓ เดือนควรให้นมแม่เพียงอย่างเดียว หลังจากสามเดือนไปแล้วควรให้อาหาร เสริมตามหลักโภชนาการ

7. การศึกษาพัฒนาการของเด็กและจัดกิจกรรมหาของเล่นที่เหมาะสมจะช่วยให้เด็กพัฒนาได้เร็วขึ้น

8. เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง ๗ขวบควรได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคตามอายุซึ่งบริการนี้จะรับ ได้

จากสถานีนามัย โรงพยาบาล หรือคลินิกกุมารเวช

9. การวางแผนครอบครัวคือการที่คู่สมรสคิดไว้ล่วงหน้าว่าจะมีลูกเมื่อใดบ้างจะมีกี่คนโดยวิธีป้องกัน การตั้งครรภ์ใน ระยะที่ไม่ต้องการมีลูกซึ่งการวางแผนครอบครัวนี้จะช่วยให้ทุกคนในครอบครัว มีความ เป็นอยู่ดีตาม สมควรแก่ฐานะ

10. แม่ที่มีลูกมากจะต้องเลี้ยงชีวิตในการคลอดลูกแต่ละคน ร่างกายทรุดโทรมเร็ว ไม่มีเวลา ทำงานอื่น ๆ สามีห่างเหินได้ง่ายทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจยากจนไม่สามารถอบรมเลี้ยงดูให้การศึกษา แก่ลูกได้อย่างทั่วถึงการอบรมเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว

องค์ประกอบของครอบครัวไทยคือ

1. ครอบครัวไทยมี๒ลักษณะคือครอบครัวขยายและครอบครัวเจียงเดียวโดยระบบเครือญาติยัง มีความสำคัญอยู่ในชนบทสามีมีความสำคัญมากกว่าภรรยา

2. การพัฒนาสุขภาพทางกายและทางจิตใจมีความจำเป็นเพื่อความผาสุกของครอบครัว เพราะความ ไม่เข้าใจ กันหรือความขัดแย้งต่าง ๆ ในครอบครัวจะเป็นสาเหตุให้สุขภาพจิตเสื่อมเกิดการ แดกแยก

3. เพื่อให้ครอบครัวมีความสุขจึงจำเป็นที่จะต้องมีความเข้าใจกันและกันและจะทำได้ก็โดยการ ประสานแนว ความคิดระหว่างสมาชิกในครอบครัว

4. ครอบครัวจะอยู่รวมกันอย่างมีความสุขจำเป็นจะต้องมีระเบียบวินัย

5. วัฒนธรรมเป็นสมบัติหรือเป็นมรดกของชาติ อันมีทั้งวัฒนธรรมทางจิตใจ (ศาสนา ระเบียบ ประเพณี) วัฒนธรรมทางคุณงามความดี (การเคารพ การเชื่อฟังการแต่งกายมารยาท) และวัฒนธรรม ทาง ศิลปวัฒนธรรม (ภาษา วรรณกรรม ศิลปะในการประกอบอาชีพ) จึงควรมีการถ่ายทอดสืบต่อกัน ไป

6. การวางแผนเลี้ยงดูบุคคลในครอบครัวนั้นต้องมีพ่อแม่เป็นตัวอย่างที่ดีหรือเรียกว่าผู้นำครอบครัว ต้อง เป็นตัวอย่าง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

สนทนาเกี่ยวกับเรื่อง คู่ชีวิต ที่ให้อ่านมาในสัปดาห์ที่ผ่านมาว่านักศึกษา มีความคิดเห็น อย่างไร

ขั้นการสอน

1. แบ่งนักศึกษาเป็น ๒ กลุ่ม เพื่อศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลให้ผู้สอนเตรียมไว้เกี่ยวกับประเด็นดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 การปฏิบัติตัวของหญิงที่ตั้งครรภ์ ควรปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้อย่างไร

- การออกกำลังกาย
- อาหารการกิน
- การดูแลตนเอง
- การรักษาสุขภาพ
- การฝากครรภ์

กลุ่มที่ 2 หลังการคลอดบุตรแม่ควรปฏิบัติตนอย่างไร ในเรื่องต่อไปนี้

- การออกกำลังกาย
- อาหารการกิน
- การรักษาสุขภาพ

2. ให้แต่ละกลุ่มรายงานโดยใช้ภาพประกอบและสาธิตการออกกำลังกายของหญิงระหว่างมีครรภ์และหลังคลอด

3. ผู้สอนแนะนำการออกกำลังกายแบบ อาสนะ โดยมีการสาธิตและให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตาม (ดูรายละเอียดการปฏิบัติในท่าต่าง ๆ จากหนังสือ วิถีแห่งพุทธะ ของ รศ.ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล และวิทยานิพนธ์ของ นางสาววิไล องค์กรนันต์คุณ)

4. ให้นักศึกษาเล่าถึงเรื่องลักษณะครอบครัวไทย และครอบครัว ที่นักศึกษาคิดว่า เป็นครอบครัวที่มีความสุขและครอบครัวที่ไม่มีความสุขจากประสบการณ์ที่นักศึกษาได้พบมา

5. นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ถึงสาเหตุหรือองค์ประกอบที่ทำให้ครอบครัวมีความสุขและไม่มีความสุขจากที่นักศึกษาได้เล่าประสบการณ์

ขั้นสรุป

1. ผู้สอนและนักศึกษาร่วมกันสรุปถึงสาเหตุหรือองค์ประกอบที่ทำให้ครอบครัวมีความสุขและไม่มีความสุข โดยที่ผู้สอนสอดแทรกในเรื่องการเพิ่มเสน่ห์ให้กับตนเองและให้นักศึกษาฝึก

- การยิ้ม
- การพูดชม พูดไพเราะ

- การสัมผัส
- การสบตา
- การสูดดม

2. ให้นักศึกษาอ่านเรื่อง ฉันทน์ ฉันทน์ ฉันทน์ จากหนังสือ ฉันทน์ ฉันทน์ ฉันทน์ ของ รศ. เกียรติวรรณ อมาตยกุล แล้วให้เขียนว่าได้อะไรจากเรื่องที่อ่านและจะนำไปใช้ในชีวิตอย่างไร

สื่อการสอน

1. หนังสือเอกสารเรื่อง การปฏิบัติตัวของหญิงมีครรภ์
2. หนังสือเอกสารเรื่อง การปฏิบัติตัวของแม่หลังคลอดบุตร
3. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
4. แผ่นใส
5. เอกสารจัดสำเนาเรื่อง ฉันทน์ ฉันทน์ ฉันทน์

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา
2. จากรายงานที่ส่งจากที่ได้อ่านเรื่อง ฉันทน์ ฉันทน์ ฉันทน์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต

แผนการสอนเรื่อง ความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัว   สัปดาห์ที่ 3 เวลา 3 คาบ
วิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ)   ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สภาพปัญหา

หัวหน้าครอบครัวและญาติผู้ใหญ่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ โดยสมาชิกอื่น ๆ ไม่ค่อยมีส่วนร่วม ทำให้สมาชิกไม่เห็นความสำคัญของบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะสมาชิก ของครอบครัว

ความคิดรวบยอด

1. การรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกทุกคนในครอบครัวส่งผลให้ครอบครัวเป็นสุข
2. ประชาธิปไตยในครอบครัวเป็นรากฐานการสร้างประชาธิปไตยในระดับชุมชน สังคมและประเทศ

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักศึกษารู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัวซึ่งทำให้ครอบครัวเป็นสุข

จุดประสงค์นำทาง

1. นักศึกษาสามารถบอกหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวได้
2. นักศึกษาสามารถระบอบุคลิกประกอบพื้นฐานในการสร้างประชาธิปไตยในครอบครัวได้อย่างมีเหตุผล

เนื้อหาวิชา

ความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัวเป็นไปตามบทบาทและตำแหน่งหน้าที่ที่มีต่อครอบครัว เช่น หน้าที่ของสามีที่มีต่อภรรยาคือการยกย่องนับถือว่าเป็นภรรยา การไม่ดูหมิ่น ไม่ประพฤตีส่อใจ มอบความเป็นใหญ่ให้ และการให้เครื่องแต่งกาย เป็นต้น

หน้าที่ของภรรยาที่มีต่อสามีคือจัดงานบ้านดี สงเคราะห์คนข้างเคียงสามีดี ไม่ประพฤติล่วง ใจ ไม่สุรุ่ย สุราย และมีความซื่อสัตย์เป็นต้นหน้าที่ของบิดามารดาที่มีต่อบุตรธิดาคือ ต้องรับผิดชอบ ต่อ ความเจริญเติบโต ของบุตรทั้งทางด้านร่างกาย (สุขภาพอนามัย ความปลอดภัย ความเป็นอยู่การศึกษา) และความเจริญ ทางสติปัญญา โดยการให้การศึกษาเล่าเรียนเพื่อเป็นพื้นฐานอาชีพต่อไป สร้างรากฐาน ในด้านคุณธรรม และประชาธิปไตย

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. นำข่าวที่พบในหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวกับสวัสดิภาพในครอบครัวแล้วนำมาอภิปรายถึงสาเหตุ และการ ป้องกัน
2. ให้นักเรียนนั่งจับคู่แล้วผลัดกันพูดถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเองที่รับผิดชอบอยู่ ในครอบครัว

ขั้นการสอน

1. ให้นักศึกษาแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม แล้วคัดเลือกตัวแทนมากลุ่มละ ๕ คนเพื่อได้ว่าที่ในญาติติ "พ่อแม่ดีการ ดีกว่าพ่อประชาธิปไตย" โดยที่ผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการและคอยช่วยสรุปในประเด็นสำคัญ
2. ให้นักศึกษาทั้งสองกลุ่มช่วยกันระดมพลังสมอง เขียนแผนภูมิหน้าที่ต่าง ๆ ของสมาชิก ในครอบครัว เช่นหน้าที่ของบิดา มารดา บุตรธิดา เป็นต้น
3. ให้นักศึกษาทั้ง ๒ กลุ่มนำเสนอแผนภูมิหน้าที่ต่าง ๆ ของสมาชิกในครอบครัวให้นักศึกษา กลุ่มใหญ่รับทราบและช่วยกันเติมในส่วนที่บกพร่อง
4. ให้นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มอ่านกรณีตัวอย่างเรื่อง "ครอบครัวประชาธิปไตย" ที่ผู้สอนเตรียมไว้ แล้วช่วยกันอภิปรายว่าสมาชิกของครอบครัวในกรณีตัวอย่างเป็นประชาธิปไตยหรือไม่อย่างไร

ขั้นสรุป

1. นักศึกษาและผู้สอนช่วยกันสรุปถึงลักษณะของครอบครัวประชาธิปไตยและการสร้าง ประชาธิปไตย ในครอบครัว
2. ให้นักศึกษาฝึกการอ้อม การพูดชม การสบตา การสัมผัส และการสวัสดิ โดยการเล่นรำ

แผนการสอนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต

แผนการสอนเรื่อง สุขภาพจิต
วิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ)

สัปดาห์ที่ 4 เวลา 3 คาบ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สภาพปัญหา

ปัจจุบันแนวโน้มของคนไทยมีสุขภาพจิตเสื่อมมากขึ้นเพราะส่วนหนึ่งเนื่องมาจากไม่สามารถปรับตัวหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวได้

ความคิดรวบยอด

สุขภาพจิตดีเริ่มที่บ้าน

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักศึกษามีแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดี

จุดประสงค์นำทาง

1. นักศึกษาอธิบายความหมายของสุขภาพจิตได้
2. นักศึกษาบอกแนวทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้สุขภาพจิตดีได้
3. นักศึกษาบอกปัญหาสุขภาพจิตที่พบเสมอ ๆ และแนวทางแก้ไขได้
4. นักศึกษาบอกสถานที่บริการสำหรับผู้ป่วยเพื่อไปรับการรักษาต่อไปได้

เนื้อหาวิชา

สุขภาพจิตหมายถึงสภาพของจิตใจที่เป็นสุข ซึ่งจะเกิดขึ้นได้หากเราสามารถวางตัวได้อย่างเหมาะสมรักษาความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี สามารถเปลี่ยนแปลงและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้โดยเร็ว บุคคลที่จะมีสุขภาพจิตดีควรมีการปฏิบัติตัวดังนี้ สุขุมรอบคอบ แก้ปัญหาด้วยเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น อดทนอดกลั้นภายใต้ภาวะความกดดัน รู้จุดเด่นและพยายามแก้ไขปมด้อยของตน ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม มองคนอื่นในแง่ดี คิดให้กว้างมองให้กว้างและหาทางผ่อนคลายความเครียดทันทีที่เกิดขึ้น

เนื่องจากครอบครัวเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคม เป็นรากฐานสำคัญสูงสุดในการเสริมสร้างและพัฒนา

จิตใจของเด็ก ดังคำขวัญที่ว่า "สุขภาพจิตที่ดีเริ่มต้นที่บ้าน" ดังนั้นลักษณะครอบครัวที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพดีควรเป็นดังนี้

- พ่อแม่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เคารพในสิทธิและปฏิบัติหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์

- พ่อแม่ ลูก มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด พ่อแม่เอาใจใส่เลี้ยงดูอบรมลูกด้วยความรัก มีเวลาให้ลูกตามอัธยาศัย ไม่ปล่อยลูกไว้ให้คนอื่นเลี้ยงดูแต่ฝ่ายเดียว ยอมรับว่าลูกเป็นสมาชิกสำคัญผู้หนึ่งในครอบครัว

- พี่น้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความรักใคร่ปรองดองกัน รู้จักแบ่งปันสิ่งของ รู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน

- เครือญาติและสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ต่อกันดีจะช่วยส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดี

การจัดสถานบริการสุขภาพจิต สำหรับผู้ป่วยโรคจิตรัฐบาลได้จัดตั้งสถานบริการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคดังนี้

- โรงพยาบาลสมเด็จพระยา

- โรงพยาบาลราชานุกูล

- ศูนย์สุขภาพจิตที่ ๔

- โรงพยาบาลศรีธัญญา ปทุมธานี

- โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ อุบลราชธานี

- โรงพยาบาลประสาท สงขลา

- โรงพยาบาลประสาท เชียงใหม่

- ฝ่ายจิตเวชประจำโรงพยาบาลทั่วไป

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนนั่งจับคู่กันและผลัดกันพูดถึงข้อดีของตนเองให้เพื่อนฟัง
2. ให้นักเรียนที่นั่งจับคู่กันฝึกการ ยิ้ม ชม สบตา สัมผัส และสวัสดี

ขั้นการสอน

1. เชิญวิทยากรมาบรรยายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดีและเปิดโอกาสให้นักศึกษารักถาม
2. ให้นักศึกษาแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ ๕ คนอภิปรายภายในกลุ่มเรื่องปัญหาสุขภาพจิตที่พบอยู่เสมอและแนวทางแก้ไข
3. นักศึกษาและผู้สอนช่วยกันสรุปเรื่องปัญหาสุขภาพจิตที่พบและแนวทางแก้ไข
4. ให้นักศึกษาฝึกการนั่งสมาธิ ตามแนวนิโอมิวแมนนิสโดยการเปิดเพลงและผู้สอนจะพูดนำให้นักศึกษาเข้าสู่สมาธิ มีจิตที่ผ่อนคลายมากที่สุด
5. ให้นักศึกษาฝึกสมาธิโดยการตั้งประกบกับการร้องเพลงที่เราเรียกว่า "คาซิกิ" ซึ่งนอกจากจะทำให้ให้นักศึกษาเกิดสมาธิแล้วยังเป็นการออกกำลังกายด้วย

ขั้นสรุป

ผู้สอนและนักศึกษาช่วยกันสรุปถึงปัญหาสุขภาพจิตและสถานที่ให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพจิต

สื่อการสอน

1. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
2. แผ่นใส
3. วิทยุ เทป

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมการเรียนของนักศึกษา

แผนการสอนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต

แผนการสอนเรื่อง **ธรรมะสำหรับชีวิตประจำวัน** สัปดาห์ที่ 5 เวลา 3 คาบ
วิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สภาพปัญหา

คนไทยมีคุณธรรมประจำใจแต่ความเจริญทางด้านวัตถุมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตมากขึ้น ทำให้คนไทยบางส่วนละเลยธรรมะที่ควรปฏิบัติประจำวัน

ความคิดรวบยอด

ผู้ประพฤติธรรมย่อมอยู่เป็นสุข

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ นักศึกษาได้มีความรู้เกี่ยวกับธรรมะสำหรับชีวิตประจำวัน ได้แก่ พรหมวิหาร 4 สังคหวัตถุ 4 และทิวรรุณมิกัตถประโยชน์

จุดประสงค์นำทาง

1. อธิบายความหมายและหัวข้อธรรมะของพรหมวิหาร 4 สังคหวัตถุ 4 และทิวรรุณมิกัตถประโยชน์ได้
2. บอกเหตุผลและความจำเป็นในการปฏิบัติธรรมะดังกล่าวได้
3. เมื่อยกกรณีตัวอย่างผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ถึงผลดี ผลเสีย ของการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามธรรมะ ดังกล่าวได้

เนื้อหาวิชา

ธรรมะ หมายถึง สภาวะของความเป็นปกติธรรมดา ดำรงไว้ซึ่งคุณความดี ความถูกต้อง เหตุแห่งความชอบธรรม เป็นคำสอนของศาสดาที่ประกอบด้วยคุณธรรมแห่งความดี ความงาม ความสงบ พรหมวิหารธรรมหมายถึง ธรรมอันผู้ที่เป็นใหญ่ปฏิบัติต่อผู้น้อย มี 4 ประการ คือ

-เมตตา คือ ความรัก ความปรารถนาดีที่จะให้เป็นสุข

- กรุณา คือ ความสงสาร คิดที่จะช่วยให้พ้นทุกข์
- มุทิตา คือ ความพลอยยินดี แสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นได้ดี
- อุเบกขา คือ ความวางเฉย วางใจเป็นกลาง ไม่ดีใจ ไม่เสียใจ เมื่อผู้อื่นถึงความ

วิบัติได้รับทุกข์

สังคหัตถุหมายถึงธรรมอันเป็นเครื่องสงเคราะห์หรือธรรมอันจะเป็นเครื่องช่วยเหลือและยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้อื่นให้มี 4 ประการ คือ

- ทาน คือ การบริจาค ให้ปันสิ่งของ
- ปิยวาจา คือ การพูดจา เจรจาที่สุภาพ ไพเราะอ่อนหวาน
- อัถตจริยา คือ การประพฤติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนและผู้อื่น
- สมนัตตตา คือ การกระทำเสมอต้น เสมอปลาย ไม่ถือตัวหรือถือยศศักดิ์ ไม่ยกตน

ชมท่าน

ทิวฐธัมมิกัตถประโยชน์ หมายถึง ธรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในกาลปัจจุบันกับผู้ปฏิบัติหรือธรรมที่ทำให้คนเป็นเศรษฐี มี 4 ประการ

- อุฏฐานสัมปทาน คือการถึงพร้อมด้วยความหมั่น ความขยันอดทน หนักเอาเบาสู
- อารักขสัมปทาน คือการถึงพร้อมด้วยการเก็บรักษาเอาใจใส่ต่อสิ่งที่มีอยู่ให้ดี
- กัลยาณมิตรตาวา คือ การคบเพื่อน หรือมีเพื่อนเป็นคนดี หรือมีคุณธรรม
- สมชีวิตา คือ การเลี้ยงชีพตามสมควรแก่ฐานะ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ให้นักศึกษานั่งสมาธิ โดยที่ผู้สอนเปิดเพลง และใช้การพูดชักนำให้นักศึกษาเข้าสู่สมาธิ มีจิต

ที่ว่าง

ขั้นการสอน

1. นิมนต์ พระภิกษุ มาสนทนาเกี่ยวกับข้อธรรมะสำหรับชีวิตประจำวัน แล้วเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถาม
2. ผู้สอนยกกรณีตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง กับหัวข้อธรรมะสำหรับชีวิตประจำวัน นักศึกษาช่วยกัน

วิเคราะห์วิจารณ์

ขั้นสรุป

1. ผู้สอนและนักศึกษาร่วมกันสรุป หัวข้อธรรมะ จากที่พระภิกษุ บรรยาย และจากกรณีตัวอย่าง ที่ยกมา
2. ให้นักศึกษาตั้งสัจจะของตนเองและแจ้งให้ชั้นทราบและยึดถือเป็นแนวปฏิบัติของตน โดย ให้นักศึกษาทำเป็นการดัดตนตัวเสมอ

สื่อการสอน

1. วิทยุ-เทป สำหรับการฝึกสมาธิ
2. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
3. แผ่นใส
4. เอกสารกรณีตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อธรรมะสำหรับชีวิตประจำวัน

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการซักถาม พระภิกษุ
2. สังเกตจากการวิเคราะห์วิจารณ์ กรณีตัวอย่าง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต

แผนการสอนเรื่อง การร่วมกลุ่มเพื่อพัฒนาชุมชน สัปดาห์ที่ 6 เวลา 3 คาบ
วิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สภาพปัญหา

ในสังคมไทยมีกลุ่มจัดตั้งหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร แต่ยังไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ ต้องอาศัยการกระตุ้นจากหน่วยงานอื่น เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มยังไม่เห็นความสำคัญไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ ในการรวมกลุ่ม

ความคิดรวบยอด

การรวมกลุ่มที่มีประสิทธิภาพจะเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาชุมชนให้ก้าวหน้า

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจถึง โครงสร้างของกลุ่มและบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

จุดประสงค์นำทาง

1. นักศึกษาสามารถบอกความหมายและโครงสร้างของกลุ่มได้
2. นักศึกษาสามารถอธิบายบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มได้
3. นักศึกษาสามารถอธิบายวิธีการรวมกลุ่มและแนวทางปฏิบัติของกลุ่มที่ช่วยพัฒนาชุมชนได้

เนื้อหาวิชา

กลุ่ม หมายถึง คนหลาย ๆ คนมารวมกันทำงาน โดยมีวัตถุประสงค์และผลประโยชน์ร่วมกัน มีการพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเสมอ

กลุ่ม จำแนกตามการพัฒนาชุมชนได้ 2 ประเภท คือ กลุ่มธรรมชาติ เป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นมาเอง ไม่มีกฎระเบียบ หรือข้อบังคับใด ๆ ปกติจะเกิดขึ้นโดยอาศัยประเพณีหรือท้องถิ่นเป็นสำคัญ เช่น กลุ่มลงแขก กลุ่มงานศพ เป็นต้น กลุ่มจัดตั้ง เป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นโดยมีบุคคลไปดำเนินการจัดตั้ง โดยจะต้องมีโครงสร้างที่สำคัญ คือ มีจุดประสงค์ของกลุ่ม มีสมาชิกของกลุ่ม และมีวิธีการดำเนินงานของกลุ่ม

ตัวอย่างของกลุ่มต่าง ๆ ในการพัฒนาชุมชน เช่น กลุ่มยุวเกษตรกร กลุ่มแม่บ้าน อาสาสมัคร
บรรเทาสาธารณภัย กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน เป็นต้น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักศึกษาเข้าสู่สภาวะผ่อนคลายทางจิต โดยการนั่งสมาธิตามแนววิถีอภิวแมนนิส โดยการเปิดเพลง และผู้สอนพูดนำให้ นักศึกษาจินตนาการตาม จนนักศึกษาเข้าสู่สภาวะผ่อนคลาย (เข้าสู่สมาธิ)

ขั้นการเรียนรู้การสอน

1. ผู้สอนสนทนากันนักเรียน ว่ามีกลุ่มอะไรบ้างที่มีอยู่ในชุมชน หรือกลุ่มที่นักศึกษาเคยเป็นสมาชิก ซึ่งจะได้คำตอบหลาย ๆ อย่าง เช่น

- กลุ่มแม่บ้าน
- กลุ่มลูกเสือชาวบ้าน
- กลุ่มเยาวชน
- กลุ่มยุวเกษตรกร เป็นต้น

2. แบ่งนักศึกษาออก ตามกลุ่มในข้อที่ 1 ให้มีจำนวนนักศึกษาเท่า ๆ กัน โดยให้แต่ละกลุ่มอภิปราย ถึง จุดประสงค์ ของกลุ่ม และการดำเนินงานของกลุ่ม

3. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอรายงานการอภิปราย โดยที่ผู้สอนและนักศึกษา กลุ่มใหญ่ช่วยกันเพิ่มเติมใน ส่วนที่บกพร่อง

4. ให้นักศึกษา แต่ละกลุ่ม เขียนโครงการจัดตั้งกลุ่ม ๆ ละ 1 โครงการ ตามหัวข้อต่อไปนี้

- ชื่อกลุ่ม
- จุดประสงค์ของกลุ่ม
- วิธีการดำเนินงาน
- คุณสมบัติของสมาชิก

5. แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน

ขั้นสรุป

1. ผู้สอนและนักศึกษา ช่วยกันสรุปถึงโครงสร้างของกลุ่ม คุณสมบัติบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักศึกษาอ่าน "ความรู้สึกเป็นสมาชิกหนึ่งในสังคม" จากหนังสือนีโอฮิวแมนนิส ทางเลือกสุดท้ายของคนรุ่นใหม่ ของ รศ.ดร. เกียรติวรรณ อมาตยกุล

สื่อการสอน

1. วิทยุ - เทป
2. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
3. แผ่นใส
4. เอกสารอัดสำเนา "ความรู้สึกเป็นสมาชิกหนึ่งในสังคม"

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษา
2. ตรวจจากรายงานที่นักศึกษาทำส่ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต

แผนการสอนเรื่อง สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ของปวงชนชาวไทย สัปดาห์ที่

7 เวลา 3

คาบ

ส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ)

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สภาพปัญหา

ประชาชนบางส่วนขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ สิทธิ และเสรีภาพของตนตามที่กฎหมายกำหนด ทำให้มีการละเลยหรือปฏิบัติเกินขอบเขตของกฎหมาย

ความคิดรวบยอด

การใช้สิทธิ และเสรีภาพจะต้องไม่เป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจถึงความสำคัญของสิทธิ หน้าที่และเสรีภาพ ในระบอบประชาธิปไตย

จุดประสงค์นำทาง

1. นักศึกษาสามารถบอกความหมายความสำคัญของสิทธิ หน้าที่และเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตย ได้
2. นักศึกษาสามารถบอกสิทธิ หน้าที่และเสรีภาพของคนไทยตามที่กฎหมายกำหนด ได้
3. นักศึกษาสามารถบอกขอบเขตในการใช้สิทธิและเสรีภาพได้

เนื้อหาวิชา

สิทธิ หมายถึง อำนาจหรือผลประโยชน์ของบุคคลที่มีกฎหมายให้ความคุ้มครองโดยบุคคลอื่น จะละเมิด ไม่ได้

หน้าที่ หมายถึง ภาระหรือความรับผิดชอบที่บุคคลจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

เสรีภาพ หมายถึง ความเป็นอิสระในการกระทำของบุคคลในขอบเขตของกฎหมาย

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำ

ให้นักศึกษาเล่นเกมสลากเส้นผ่านจุด 9 จุดโดยใช้เส้นตรง 4 เส้นและห้ามยกมือแล้วให้พูดคุยกับนักศึกษา ในเรื่อง กรอบชีวิต

ขั้นการสอน

1. ผู้สอนยกกรณีตัวอย่างของการใช้สิทธิ เสรีภาพของบุคคลในกรณี เรื่อง
  - การละเมิดสิทธิของผู้อื่น
  - การจำกัดเสรีภาพของผู้อื่น
2. จากกรณีตัวอย่างที่ผู้สอนยกมา แบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มละ 5 คน ให้ช่วยกันวิเคราะห์ ว่ากรณี ตัวอย่างที่ผู้สอนยกมาให้นั้นถูกหรือไม่ อย่างไร
3. ผู้สอนและนักศึกษาช่วยกัน สรุปความหมาย และความสำคัญของคำว่า สิทธิ หน้าที่ และ เสรีภาพ นักศึกษาแยกตามกลุ่มแล้วช่วยกันระดมพลังสมองในเรื่องต่อไปนี้
  - สิทธิของปวงชนชาวไทยตามที่กฎหมายกำหนด
  - หน้าที่ของปวงชนชาวไทยตามที่กฎหมายกำหนด
  - เสรีภาพของปวงชนชาวไทยตามที่กฎหมายกำหนด

ขั้นสรุป

1. ผู้สอนและนักศึกษาช่วยกันสรุป สิทธิ หน้าที่และเสรีภาพของปวงชนชาวไทยตามที่กฎหมาย กำหนด

สื่อการสอน

1. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
2. แผ่นใส
3. เอกสารเรื่องกรณีตัวอย่างของการใช้สิทธิ เสรีภาพของบุคคล

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา

แผนการสอนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต

แผนการสอนเรื่อง กฎหมายครอบครัว และกฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน สัปดาห์ที่

8 เวลา 3

คาบ

วิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ)

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สภาพปัญหา

ประชาชนส่วนมากขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตเป็นเหตุให้เสียเปรียบ เสียผลประโยชน์หรือไม่มีผลบังคับตามกฎหมาย

ความคิดรวบยอด

รู้กฎหมาย ปฏิบัติตามกฎหมายทำให้ไม่เสียสิทธิ์

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายครอบครัว และ กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน

จุดประสงค์นำทาง

1. นักศึกษาสามารถบอกความหมาย และความสำคัญของกฎหมายครอบครัวและกฎหมายที่ดินได้
2. นักศึกษาสามารถบอกสาระสำคัญของกฎหมายครอบครัว และกฎหมายที่ดินที่กำหนดให้ได้
3. นักศึกษาสามารถบอกสถานที่และบุคคลที่จะสามารถติดต่อเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้

เนื้อหาวิชา

1. กฎหมายครอบครัวและมรดกเป็นกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลภายในครอบครัวหรือเครือญาติโดยทั่วไปจะอิงหลักศีลธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีมากที่สุด เช่น กำหนดเงื่อนไขการหมั้น การสมรส การปฏิบัติต่อกันระหว่างสามี และภรรยา การปกครองบุตร ทรัพย์สิน ระหว่างสามีและภรรยา ตลอดถึงหลักเกณฑ์ในการรับมรดก เป็นต้น

2. การหมั้น เป็นสัญญาชนิดหนึ่งที่ฝ่ายชาย และฝ่ายหญิงที่จะต้องมิอายุไม่ต่ำกว่า 17 ปี

บริบูรณ์ทำการตกลงกันว่าจะสมรสกัน แต่หากผิดสัญญาหมั้น โดยฝ่ายหนึ่งไม่ยอมสมรสด้วย อีกฝ่ายหนึ่งจะถือเป็นเหตุไปฟ้องร้อง ต่อศาลบังคับให้ฝ่ายผิดสัญญา ต้องทำการสมรสด้วยไม่ได้ จะทำได้แต่เพียงให้ฝ่ายที่ผิดสัญญา รับผิดชอบใช้ค่าทดแทนเท่านั้น

3. การสมรส คือการที่ชาย หญิง ยินยอมอยู่ร่วมกันฉันสามี ภรรยา โดยชายและหญิงนั้นต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 17 ปี บริบูรณ์ แต่ถ้ามีเหตุอันควร ศาลอาจอนุญาตให้สมรสเมื่อมีอายุต่ำกว่า 17 ปี บริบูรณ์ได้

4. ทรัพย์สินระหว่างสามีและภรรยา มี 2 ประเภท คือสินส่วนตัว และสินสมรส

5. การสิ้นสุดการสมรส มี 3 กรณี คือ ตาย หย่า และศาลพิพากษาเพิกถอน

6. ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปี และจะต้องมีอายุแก่กว่าผู้จะเป็นบุตรบุญธรรม ไม่น้อยกว่า 15 ปี

7. ทายาทที่มีสิทธิได้รับมรดก มี 2 ประเภท คือ ทายาท ที่มีสิทธิตามกฎหมาย เรียกว่าทายาทโดยธรรม และทายาทที่มีสิทธิตามพินัยกรรม เรียกว่า ผู้รับพินัยกรรม

8. กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน เรียกว่า ประมวลกฎหมายที่ดิน

9. หนังสือที่แสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในปัจจุบันมี 4 ชนิด คือ โฉนดที่ดิน โฉนดแผนที่ โฉนดตราจอง และตราจองว่า " ได้ทำประโยชน์แล้ว "

10. หนังสือแสดงสิทธิครอบครองที่ดิน ได้แก่ ใบจอง (น.ส. 2) เป็นหนังสือแสดง การยอมให้ เข้าครอบครองที่ดินแปลงนั้นชั่วคราว ใบไต่สวน (น.ส.5) เป็นหนังสือ แสดงการสอบสวนเพื่อออกโฉนดที่ดิน และหนังสือรับรองการทำประโยชน์ปัจจุบันมี 3 ชนิด คือ แบบ น.ส. 3 ก. และแบบหมายเลข 3.

11. โฉนดที่ดิน สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขาเป็นผู้ออก ส่วน น.ส. 3 และ น.ส. 3 ก. ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอเป็นผู้ออก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักศึกษาเล่าประสบการณ์ที่เคยพบเห็น เกี่ยวกับกรณีพิพาทเนื่องจากการไม่รู้กฎหมาย เช่น การเช่าที่ดินทำการเกษตร การแบ่งแยกที่ดิน การกู้ยืม เป็นต้น

ขั้นสอน

1. แบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อให้ศึกษาคุศการเรียนที่ผู้สอนเตรียมมาให้ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายครอบครัว

- การหมั้น
- การสมรส
- การหย่าร้าง
- การรับบุตรบุญธรรม

กลุ่มที่ 2 ศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายที่ดิน

- การออกหนังสือสิทธิต่างๆ เกี่ยวกับที่ดิน

2. เมื่อศึกษาเสร็จแล้วให้ทำการสลับกลุ่มกันศึกษาในเรื่องที่ยังไม่ได้ศึกษา
3. ให้นักศึกษาส่งงานตามที่ส่งไว้ในชุดการเรียน เช่น การทำแบบฝึกหัด
4. ผู้สอนและนักศึกษาสันทนาการถึงสถานที่ ที่ให้บริการด้านกฎหมายที่กล่าวมา

ขั้นสรุป

ผู้สอนและนักศึกษา ช่วยกันสรุปเกี่ยวกับกฎหมายครอบครัว และกฎหมายที่ดิน

สื่อการสอน

1. ชุดการเรียน
  - กฎหมายครอบครัว
  - กฎหมายที่ดิน

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา
2. ตรวจจากงานที่นักศึกษาทำ

แผนการสอนวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต

แผนการสอนเรื่อง การปกครองท้องถิ่นของไทย   สัปดาห์ที่ 9 เวลา 3 คาบ
 วิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ)   ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สภาพปัญหา

รัฐส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองโดยการกระจายอำนาจ ไปสู่ส่วนท้องถิ่น แต่ประชาชน ยังไม่ค่อยมีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และบทบาทของตนเอง และมีส่วนร่วมในการปกครองน้อย

ความคิดรวบยอด

ท้องถิ่นจะรุ่งเรืองเมื่อพลเมืองสามารถจัดการปกครองตนเองได้

จุดประสงค์ปลายทาง

ให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ ในหน้าที่และบทบาทของตนเอง ในการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเอง

จุดประสงค์นำทาง

1. นักศึกษาสามารถบอกความหมายและรูปแบบการปกครองท้องถิ่นของไทยได้ถูกต้อง
2. นักศึกษาสามารถอธิบายหน้าที่และการจัดองค์การ การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทได้

เนื้อหาวิชา

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการจัดระเบียบการปกครองตามหลักการกระจายอำนาจ โดยให้ประชาชนในท้องถิ่น นั้น ๆ มีอิสระในการจัดการปกครองตนเองพอสมควร โดยไม่ขัดต่อกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับและนโยบายของรัฐบาล หรือการปกครองส่วนกลาง

การปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยมี 5 รูปแบบ คือ

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้รับการจัดตั้งขึ้นทุกจังหวัด จังหวัดละหนึ่งแห่งเท่านั้น โดยกำหนด ให้มีอาณาเขตรับผิดชอบพื้นที่ของเขตจังหวัดทั้งหมด ยกเว้นในเขตเทศบาล และเขต

สภาภิบาล ในจังหวัดนั้นโครงสร้างอันเป็นองค์ประกอบสำคัญขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมี 2 ฝ่าย คือ ผู้ว่าราชการจังหวัด ทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร และสภาจังหวัด (สมาชิกที่ราษฎรจังหวัดนั้นๆ เลือกตั้งขึ้นมา) ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ

2. เทศบาล เป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่สมบูรณ์แบบที่สุด ของไทยในขณะนี้โดยเปิดโอกาส ให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างเต็มที่ มี 3 ประเภทคือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร เทศบาลทั้ง 3 ประเภทนี้ มีหลักในการดำเนินงาน และโครงสร้างขององค์การ (มีสภาเทศบาล และคณะเทศมนตรี) เหมือนกัน จะต่างกันก็เฉพาะขนาดหรือจำนวนตัวบุคคลเท่านั้น

เทศบัญญัติคือ กฎหมายของเทศบาล ซึ่งตราออกมาบังคับใช้ในเขตเทศบาล

3. สภาภิบาล เป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง มีฐานะเป็นนิติบุคคล การดำเนินงานอยู่ในความรับผิดชอบ ของบุคคลคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการสภาภิบาล ซึ่งมีทั้งโดยตำแหน่ง โดยแต่งตั้ง และโดยเลือกตั้ง

4. เมืองพัทยา เป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ รูปแบบหนึ่ง โดยโครงสร้างประกอบด้วย นายกเมืองพัทยา สภาเมืองพัทยา และปลัดเมืองพัทยา ซึ่งอำนาจในการบริหารเมืองพัทยา จะอยู่ในความ รับผิดชอบ ของปลัดเมืองพัทยา

5. กรุงเทพมหานคร เป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่ใช้เฉพาะกับกรุงเทพมหานครเท่านั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ฝ่าย คือ สภากรุงเทพมหานคร และ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ผู้สอนนำข่าวเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง จากหน้าหนังสือพิมพ์มาให้นักศึกษาอ่านและแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

2. ให้นักศึกษาพูดถึงการปกครองท้องถิ่นที่ตนเองรู้จักให้เพื่อนฟัง

ขั้นสอน

1. ให้นักศึกษา ศึกษาป้ายนิเทศที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้ เกี่ยวกับเรื่องการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบ ต่าง ๆ ได้แก่

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด

- เทศบาล
- สุขาภิบาล
- กรุงเทพมหานคร
- เมืองพัทยา

2. เมื่อนักศึกษาศึกษาแต่ละป้ายนิเทศ ให้ตอบคำถามตามใบงานในแต่ละป้ายนิเทศ

3. แบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่ม ๆ ละ 6 คน ให้ช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของการปกครองท้องถิ่น ของ ตน เช่น " ท่านให้อะไรแก่อำเภอ และอำเภอให้อะไรแก่ท่านบ้าง "

ขั้นสรุป

1. ผู้สอนและนักศึกษาช่วยกันสรุปถึงรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยอีกครั้งหนึ่ง
2. ให้นักศึกษาสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น ในท้องถิ่นของตน ในเรื่อง

ดังต่อไปนี้

- รูปแบบของการปกครอง
- อำนาจและหน้าที่

สื่อการสอน

1. ป้ายนิเทศ
2. แผนภูมิการปกครองท้องถิ่นของไทย
3. ใบงานเรื่องเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นไทย
4. แผ่นใส
5. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษา
2. ตรวจจากงานที่นักศึกษาทำส่ง

แผนการสอน วิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต

แผนการสอนเรื่อง เศรษฐกิจในครอบครัวและชุมชน   สัปดาห์ที่ 10

เวลา 3 คาบ

วิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ)

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สภาพปัญหา

ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการวางแผน การผลิต และการจัดการผลผลิต ทำให้ได้รับผลประโยชน์

ความคิดรวบยอด

การวางแผนในการผลิต และการจัดการผลผลิตได้อย่างเหมาะสมจะสามารถ ลดปัญหาของครอบครัว และชุมชนได้

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ในการวางแผนการผลิตและการจัดการผลผลิต เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด

จุดประสงค์นำทาง

1. นักศึกษาสามารถบอกปัจจัยพื้นฐานของครอบครัวและชุมชนที่ใช้ในการผลิตได้
2. นักศึกษาสามารถบอกบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในแง่ของการผลิต และการจัดการผลผลิต
3. นักศึกษาสามารถบอกความสำคัญของเศรษฐกิจในครอบครัว และชุมชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นได้
4. นักศึกษาสามารถระบุปัญหาในการผลิตและการจัดการผลผลิตได้
5. นักศึกษาสามารถกำหนดแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนได้

เนื้อหาวิชา

เศรษฐกิจในครอบครัว หมายถึงการกระทำอันเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก และการบริโภคใช้สอยของบุคคลที่อยู่ร่วมในครัวเรือนเดียวกัน

ปัจจัยพื้นฐานของครอบครัวที่เอื้ออำนวยต่อการผลิต ประกอบด้วย ที่ดิน ทุน แรงงาน และการประกอบการ ซึ่งปัจจัยพื้นฐานเหล่านี้ในครอบครัว ต่างๆ มีแตกต่างกันบางครอบครัวมีน้อย และบางครอบครัวมีขาดแคลนมาก

การจัดการผลิตในภายในครอบครัว มีหัวหน้าครอบครัว เป็นผู้รับผิดชอบ ปกติจะแบ่งผลผลิตออกเป็น 2 ส่วน คือ เก็บไว้บริโภคเองในครอบครัว และส่วนที่เหลือจะนำไปจำหน่าย

"รายได้" หมายถึง เงินและผลผลิตทุกชนิดที่เกิดจากแรงงาน ซึ่งตามปกติจะต้องสูงกว่ารายจ่าย หรืออย่างน้อยก็ต้องสมดุลหรือเท่ากัน ครอบครัวจึงดำรงอยู่ได้

การออมทรัพย์ เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความมั่นคงให้แก่ครอบครัว

ปัจจัยพื้นฐานในการผลิตของชุมชนขึ้นอยู่กับขนาด ลักษณะและสถานที่ตั้งของชุมชนนั้นๆ

ปัจจุบันการจัดการผลิตของชุมชนเป็นไปในลักษณะ ต่างคนต่างทำ ขาดเอกภาพและขาดอำนาจต่อรอง การรวมกลุ่มเพื่อการผลิตของชุมชนจะช่วยแก้ปัญหานี้ได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. สนทนาเกี่ยวกับอาชีพของคนไทยในปัจจุบันว่าคนไทยมีอาชีพอะไรบ้างและที่บ้านของ นักศึกษาประกอบอาชีพอะไร มีรายรับและรายจ่ายของครอบครัวเป็นอย่างไร

ขั้นการสอน

1. แบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 10 คน ระดมพลังสมองเกี่ยวกับ เรื่องการประกอบอาชีพ ของครอบครัวและของชุมชน

- ปัญหาในการผลิต

- การจัดการผลผลิต

แล้วช่วยกันวิเคราะห์สรุปเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานในการผลิต

2. ให้นักศึกษาทำบัญชี รายรับ - รายจ่าย รายวันของครอบครัว

3. ระดมพลังสมองแล้วอภิปรายเกี่ยวกับการบริหารรายได้ของครอบครัว

4. แบ่งกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของครอบครัวและชุมชน

5. คัดเลือกผู้ที่ประกอบอาชีพแล้วประสบผลสำเร็จ มาให้ข้อคิดเห็นและเล่าประสบการณ์ให้
ฟัง

ขั้นการสรุป

1. ให้นักศึกษาวางแผนการใช้จ่ายและการออมทรัพย์ของตนเองโดยทำทั้งแผนระยะสั้น และ

แผนระยะยาว

สื่อการสอน

1. ภาพโปสเตอร์เกี่ยวกับอาชีพของคนไทย
2. แผ่นใส
3. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษา
2. ตรวจจากงานที่นักศึกษาทำ "แผนการใช้จ่ายและการออมทรัพย์ของตนเอง"

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

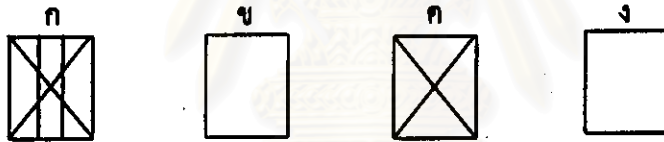
**แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หมวดวิชาส่งเสริมคุณภาพชีวิต (บังคับ) เวลา 1 ชั่วโมง
คำแนะนำผู้เข้าสอบทุกคนต้องอ่านตรงนี้**

---

1. ข้อสอบฉบับนี้มี 6 หน้า จำนวน 50 ข้อ
2. ข้อสอบเป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก ก่อนทำให้อ่านคำสั่งอย่างละเอียด
3. โปรดเขียนชื่อ-นามสกุล และรหัสประจำตัว ด้วยตัวบรรจงให้ชัดเจน

สำหรับการสอบที่ใช้กระดาษคำตอบแบบธรรมดา

ให้ทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง ก ข ค ง ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบ ให้ขีด || ทับเครื่องหมาย X เดิม แล้วไปทำเครื่องหมาย X ลงในช่องใหม่ เช่น ตัวอย่าง

4. เมื่อทำข้อสอบเสร็จแล้วให้นำกระดาษคำตอบสอดไว้ในชุดคำถาม ส่งให้กรรมการประจำห้องสอบ

ห้ามคัดลอก หรือนำข้อสอบออกนอกห้องสอบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. การเลือกคู่ครองในปัจจุบันควรคำนึงถึงสิ่งใดสำคัญที่สุด
  - ก. ฐานะดี
  - ข. ความสวยหรือหล่อ
  - ค. ไม่มีโรคกรรมพันธุ์
  - ง. ความพร้อมของแต่ละคน
2. หลักธรรมะข้อใดที่ใช้ในการครองเรือน
  - ก. อิทธิบาท 4
  - ข. สังคหวัตถุ 4
  - ค. พรหมวิหาร 4
  - ง. ขรวาตธรรม 4
3. ข้อใดตรงกับปรัชญาชีวิตในการครองเรือน
  - ก. รู้เขา รู้เรา
  - ข. เอาใจเขามาใส่ใจเรา
  - ค. คนเป็นที่พึ่งแห่งคน
  - ง. รักดีห้ามชั่ว รักชั่วห้ามเสา
4. ครอบครัวที่ทุกคนในครอบครัวมีความรักใคร่ปรองดองกันแสดงให้เห็นว่าครอบครัวนั้นมีหลักธรรมในข้อใด
  - ก. เมตตา
  - ข. กรุณา
  - ค. มุทิตา
  - ง. อุเบกขา
5. การวางแผนครอบครัวมีผลดีต่อบุตรอย่างไร
  - ก. บุตรมีความประพฤติดี
  - ข. บุตรมีสุขภาพแข็งแรง
  - ค. บุตรเป็นที่รักของพ่อแม่
  - ง. บุตรมีสติปัญญาเฉียบแหลม
6. การวางแผนครอบครัวช่วยให้ครอบครัวมีความสุขอย่างไร
  - ก. พ่อแม่ไม่ต้องทะเลาะกัน เพราะมีลูกมาก
  - ข. พ่อแม่ไม่ต้องทะเลาะกัน เพราะมีหนี้สินมาก
  - ค. พ่อแม่ไม่ต้องทะเลาะกัน เพราะถูกไม่แข็งแรง
  - ง. พ่อแม่ไม่ต้องทะเลาะกัน เพราะถูกเรียนหนังสือไม่เก่ง
7. ถ้าประชาชนไม่เห็นความสำคัญของการวางแผนครอบครัวจะเกิดปัญหาทางสังคมอย่างไร
  - ก. ขาดแคลนการผลิต
  - ข. ขาดแคลนที่อยู่อาศัย
  - ค. ขาดแคลนที่ดินทำกิน
  - ง. ขาดงบประมาณในการจัดการศึกษา
8. การแก้ปัญหาการเพิ่มประชากรไทยในระยะสั้นที่เหมาะสมควรเป็นข้อใด
  - ก. ให้บริการวางแผนครอบครัวอย่างทั่วถึง
  - ข. ให้การศึกษาแก่ประชาชน
  - ค. ออกกฎหมายควบคุมจำนวนบุตรในแต่ละครอบครัว
  - ง. จำกัดสิทธิการใช้บริการของรัฐสำหรับครอบครัวที่มีลูกมาก
9. นานมที่เป็นสิเหลียงจะให้ประโยชน์อะไรในทารก
  - ก. ขับขับเทาออกมา
  - ข. ถ่ายของเสียจากร่างกาย
  - ค. ทำให้สติปัญญาดี
  - ง. ทำให้เกิดภูมิคุ้มกันโรค
10. นักศึกษาทุกคนคงจะมีเพื่อนแต่ในการเลือกคบเพื่อนนั้นนักศึกษามีหลักอย่างไร เพื่อผลดีต่อนักศึกษาเอง
  - ก. เลือกคบเพื่อนที่เรียนเก่ง
  - ข. เลือกคบเพื่อนที่คอยตามใจ
  - ค. เลือกคบเพื่อนที่มีฐานะทางครอบครัวดี

- ง. เลือกคบเพื่อนที่คอยเอาใจใส่ให้คำ
แนะนำ
11. เมื่อเด็กกระทำผิดพลาดจิตใจจะว้าวุ่น ผู้
ใหญ่ควรใช้การ ประสานความคิดกันได้
อย่างไร จึงจะเป็นการช่วยให้ดีขึ้น
- ก. ทำโทษ
ข. ตักเตือน
ค. ทำمينเฉย
ง. ให้อภัยและช่วยแก้ไข
12. โรคใดที่สามารถถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ได้
- ก. กอติบ
ข. เมหาหวาน
ค. มาลาเรีย
ง. ไข้ไทฟอยด์
13. ท่านคิดว่าผู้ที่มีบทบาทในการ ให้คำแนะนำ
ทางจิตใจควรเป็นใคร
- ก. พ่อแม่
ข. เพื่อน
ค. ครู
ง. พี่
14. สิ่งใดที่มีอิทธิพลต่อจิตใจและอารมณ์ของ
คนเรามากที่สุด
- ก. ศติบัญญัติ
ข. การประกอบอาชีพ
ค. ฐานะครอบครัว
ง. การอบรมเลี้ยงดู
15. ข้อใดเป็นการสร้างประชาธิปไตยในครอบครัว
- ก. พ่อตัดสินใจให้ศักดิ์ชัย เรียนทาง
สายอาชีพ
ข. ลูกบอกเหตุผลกับแม่ว่าชอบล้างจาน
มากกว่าดูบ้าน
ค. แม่ชอบอาหารประเภทแกงจึงบังคับ
ให้ลูกชอบด้วย
- ง. พ่อกับแม่ไม่อนุญาตให้ลูกไปช่วย
งานโรงเรียน
16. ลักษณะของครอบครัวไทยที่ถูกฝังกันมา
ตั้งแต่สมัยโบราณคืออะไร
- ก. สามิและภรรยาที่มีความเป็นผู้นำ
ครอบครัวเท่ากัน
ข. สมาชิกทุกคนในบ้านมีสิทธิเสรีภาพ
ที่เท่าเทียมกัน
ค. พี่คนโตต้องรับผิดชอบเลี้ยงน้อง
ง. สามิจะเป็นผู้นำของครอบครัว
17. ข้อใดคือการปฏิบัติตนเองให้ห่างจาก
สภาพโรคจิตได้ดีที่สุด
- ก. หางานทำตลอดเวลาไม่ให้ว่าง
ข. ฝึกจิตตนเองให้เข้มแข็งมีสมาธิ
ค. ช่วยเหลือผู้อื่นทุกครั้งที่มีผู้มาขอให้
ช่วย
ง. ปรึกษาผู้ป่วยโรคจิตด้วยกัน
18. ถ้าการเงินของครอบครัวเกิดขัดสน เพราะ
ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยสมาชิกในครอบครัวควร
ปฏิบัติอย่างไร
- ก. ช่วยกันวางแผน การเงินรับจ่าย
ข. แม่ควรจะเก็บเงิน และเป็นผู้จ่ายเอง
ค. ให้บิดาจ่ายเงินแก่ทุกคนเป็นรายวัน
ง. ตักเตือนลูกอย่างรุนแรง เพื่อให้ได้
คิด
19. การแสดงความคิดเห็นภายในครอบครัว
เป็นหน้าที่ของใคร
- ก. พ่อแม่
ข. แม่ลูก
ค. พี่น้อง
ง. สมาชิกทุกคนในบ้าน

20. การที่จะทำให้ผู้ที่อยู่ใกล้เคียงมีสุขภาพจิตที่ดีควรทำอย่างไร
- ไม่พูดเรื่องน่าหวาดเสียว
  - ไม่นินทาผู้อื่นให้ฟัง
  - ร้องเพลงที่กำลังเป็นที่นิยมให้ฟัง
  - ชวนคุยในเรื่องสนุกสนาน
21. สุขภาพจิตที่ดีจะเริ่มที่บ้านได้อย่างไร
- สมาชิกในบ้านให้โอกาสผู้ทำผิดได้แก้ไข
  - ต้องส่งเสริมบรรยากาศการแข่งขันภายในบ้าน
  - สมาชิกทุกคนต้องคืนรันทำมาหากิน
  - พ่อแม่ตามใจลูกทุกอย่างตามที่ต้องการ
22. การปฏิบัติงานตามบุคคลในข้อใดจึงจะมีสุขภาพจิตดี
- จัดเสนอตัวรับใช้งานทุกงาน
  - ช่วยชอบพูดคุยเฉพาะเรื่องงาน
  - ชาญเป็นผู้มีความสุขุมรอบคอบในการแก้ปัญหา
  - เรียบไม่เคยปฏิเสธญาติๆ ในการไปช่วยงาน
23. การขจัดกิเลสที่เป็นเครื่องเศร้าหมอง ซึ่งมีโลก โกรธ หลงนั้นเพื่ออะไร
- เพื่อให้คนไม่กล้าหลัง
  - เพื่อให้เลี้ยงชีพในทางที่ถูก
  - เพื่อให้หลุดพ้นจากความทุกข์
  - เพื่อให้เกิดการอยู่รอดของชีวิต
24. ธรรมะข้อใด ช่วยลดความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ได้มาก
- ทาน
  - ปิยวาจา
  - อิตถจริยา
  - สมาบัติ
25. ใช้ธรรมะข้อใดเป็นการแสดงตนว่าเป็นผู้สงเคราะห์ญาติและผู้อื่น
- สังกหัตถุ
  - นรนาถธรรม
  - พรหมวิหารธรรม
  - ทิวฐธัมมิกัตถลประโชชน์
26. "อย่างนอนตื่นสายอย่าอย่าทำกิน อย่างหมิ่นเงินน้อย อย่าคอกอวาสนา" ตรงกับธรรมะข้อใด ?
- ทิวฐธัมมิกัตถลประโชชน์
  - สมาบัติ
  - อิทธิบาท 4
  - อุเบกขา
27. การพัฒนาชุมชนควรจะเริ่มพัฒนาอะไรก่อน
- การคมนาคมขนส่ง
  - การศึกษาของชุมชน
  - บ้านเรือนที่อยู่อาศัย
  - อาชีพของประชาชน
28. ปัญหาด้านการจัดการผลิตของชุมชนในปัจจุบัน คือข้อใด
- เน้นการผลิตเป็นรายครอบครัวมากกว่าหลายครอบครัวร่วมกันผลิต
  - ต่างคนต่างทำขาดเอกภาพและพลังการต่อรอง
  - เงินทุนเพื่อการผลิตไม่มีเป็นก้อนใหญ่พอ
  - ไม่มีการวางแผนการตลาดที่รัดกุม
29. "การลงแขก" ของชาวนา ชาวไร่ จัดเป็นกลุ่มใด
- กลุ่มธรรมชาติ
  - กลุ่มจัดตั้งผู้อื่น
  - กลุ่มเชื่อถือ
  - กลุ่มประชุมแต่งตั้ง

30. โครงสร้างของกลุ่มจัดตั้งประกอบด้วยอะไรบ้าง
- จุดประสงค์ สมาชิกและวิธีการดำเนินงานของกลุ่ม
  - กฎระเบียบ และข้อบังคับของกลุ่ม
  - หน้าที่และความรับผิดชอบของคนในกลุ่ม
  - ผู้นำ คณะกรรมการ และสมาชิก
31. การที่ชุมชนของเราจะสามารถพัฒนาให้เจริญได้นั้นขึ้นอยู่กับสิ่งใด
- ผู้นำของชุมชนมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม
  - ประชาชนในหมู่บ้านมีรายได้พอที่จะร่วมเสียสละได้
  - ประชาชนในหมู่บ้านมีความรับผิดชอบในหน้าที่
  - ในหมู่บ้านที่ผู้ที่มีฐานะร่ำรวยเสียสละทรัพยากรในการพัฒนาหมู่บ้าน
32. เพื่อป้องกันในการถูกกดราคาสินค้าเกษตรในหมู่บ้านควรปฏิบัติอย่างไร
- ควรรวมกลุ่มกัน วางแผนการเพาะปลูก เพื่อให้มีให้มีสินค้าเกษตรชนิดเดียวกันครั้งละมาก ๆ
  - ควรรวมกลุ่มกันเพื่อขยายการตลาด
  - ควรรวมกลุ่มกันเพื่อขอความช่วยเหลือจากรัฐบาล
  - ควรรวมกลุ่มกันจัดตั้งสหกรณ์ขึ้น
33. "อำนาจหรือผลประโยชน์ของบุคคลที่มีกฎหมายให้ความคุ้มครองโดยที่บุคคลอื่นจะละเมิดไม่ได้" ข้อความนี้ หมายถึงอะไร
- สิทธิ
  - หน้าที่
  - เสรีภาพ
  - อำนาจ
34. บทบาทและหน้าที่ที่สำคัญ ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย คือข้อใด
- การใช้สิทธิและเสรีภาพในสังคมอย่างถูกต้อง
  - การศึกษาที่ระดับสูงพอสมควร
  - การยึดมั่นในศาสนาประจำชาติ
  - การยึดมั่นในประมุขของชาติ
35. สิทธิในข้อใด ที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด
- สิทธิมนุษยชน
  - สิทธิในมรดก
  - สิทธิในครอบครัว
  - สิทธิทางการเมือง
36. ในสังคมประชาธิปไตยประชาชนไม่เพียงแต่มีสิทธิ และเสรีภาพต้องเท่านั้น แต่ยังคงมีสิ่งใดอีก สังคมนั้นจึงจะดำเนินไปด้วยดี
- บทบาท
  - ภราดรภาพ
  - ความเสมอภาค
  - หน้าที่ความรับผิดชอบ
37. พ้อโคนที่ดิน 10 ไร่ ให้สนใจก่อนแต่งงานที่ดินส่วนนี้ถือว่าเป็นทรัพย์สินประเภทใด
- ทรัพย์สินรวม
  - ทรัพย์สินส่วนตัว
  - ทรัพย์สินสมรส
  - ทรัพย์สินกองกลาง
38. การที่มีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องกรรมสนั่น ช่วยทำให้เกิดผลดีแก่คู่สมรสอย่างไร
- ทำให้สังคมยอมรับว่าทั้งสองเป็นสามีภรรยา
  - ลูกที่เกิดมาเป็นลูกที่ถูกต้องตามกฎหมาย
  - ป้องกันมิให้สามีมีภรรยาอื่น
  - ได้ใช้ทรัพย์สินร่วมกัน

39. ข้อใดมีโทษเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้เกี่ยวกับการสมรส

- ก. ต้องไม่เป็นญาติสืบสายโลหิตเดียวกัน
- ข. ผู้รับบุตรบุญธรรมจะสมรสกับบุตรบุญธรรมก็ได้
- ค. ชายหรือหญิงจะต้องไม่เป็นคู่สมรสของบุคคลอื่นอยู่แล้ว
- ง. ทั้งชายและหญิงจะต้องอายุไม่ต่ำกว่า 17 ปี บริบูรณ์ หากมีเหตุอันควรศาลอาจอนุญาตให้สมรสได้

40. นาย ก และนาย ข เดินทางไปค้าขายด้วยกันที่ต่างจังหวัด นาย ก ถึงแก่กรรมระหว่างทาง ในกรณีเช่นนี้ ใครจะเป็นผู้แจ้งต่อนายทะเบียนว่านาย ก ถึงแก่กรรม และจะต้องแจ้งเมื่อไร

- ก. ภรรยา นาย ก เป็นผู้แจ้ง / ภายใน 24 ชั่วโมง หลังจากทราบว่านาย ก ตาย
- ข. ภรรยา นาย ก เป็นผู้แจ้ง / ภายใน 24 ชั่วโมง หลังจากนาย ก ตาย
- ค. นาย ข เป็นผู้แจ้ง / ภายใน 24 ชั่วโมง หลังจากนาย ก ตาย
- ง. นาย ข เป็นผู้แจ้ง / ภายใน 24 ชั่วโมง หลังจากแจ้งให้นาย ก ทราบ

41. การสมรสในข้อใดที่ถูกตามกฎหมายว่าด้วยการสมรส

- ก. นายพร ตุ๊กไส จดทะเบียนสมรสกับ น.ส.แสง ทองสุข ทั้งสองคนอายุ 27 ปี และ 22 ปี
- ข. นายแดง สมสุข จดทะเบียนสมรสกับ น.ส.ต่าง สมสุข ซึ่งเป็นบุตรบุญธรรม
- ค. นายเกิด เจริญกิจ อายุ 17 ปี สมรส

กับ น.ส.แก้ว ศิพรหม อายุ 15 ปี

- ง. นายสด ใจกล้า สมรสกับ นางผ่อง แสงดี ซึ่งแยกกับสามีเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว

42. ข้อใดเป็นหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน

- ก. โฉนดที่ดิน
- ข. ใบจอง (น.ส.2)
- ค. ใบได้สวน (น.ส.3)
- ง. หนังสือรับรองการทำประโยชน์ประเทศ

43. รูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่สมบูรณ์แบบที่สุดของประเทศไทยในขณะนี้โดยเปิดโอกาสให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างเต็มที่คือข้อใด

- ก. เทศบาล
- ข. สุขาภิบาล
- ค. กรุงเทพมหานคร
- ง. องค์การบริหารส่วนจังหวัด

44. สาเหตุสำคัญที่ต้องจัดการปกครองท้องถิ่นแบบเมืองพัทยา ขึ้นคือข้อใด

- ก. มีประชากรหนาแน่นมากกว่าปกติ
- ข. เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศ
- ค. มีความเจริญทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว
- ง. มีปัญหาการให้บริการจากภาครัฐไม่เพียงพอ

45. การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญต่อประชาชนมากที่สุดข้อใด

- ก. ฝึกให้ประชาชนรู้จักปกครองตนเอง
- ข. ประชาชนมีอิสระในการประกอบอาชีพ

- ก. ประชาชนได้รับบริการจากรัฐอย่างทั่วถึง
- ง. ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตน
46. การซื้อขายของที่มีคุณภาพดีราคาถูกจัดว่าเป็นสิ่งที่ควรทำ ดังนั้นท่านควรปฏิบัติตามข้อใด
- ก. ซื้ออาหารกระป๋องในเวลาดลดราคา เก็บไว้มาก ๆ
- ข. ซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีของแถมซึ่งประหยัดกว่า
- ค. ซื้อผักและผลไม้ตามฤดูกาล
- ง. ซื้อเสื้อผ้าเหมาไหลเก็บไว้นาน ๆ
47. ท่านควรปฏิบัติตนอย่างไรในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน
- ก. ใช้จ่ายในสิ่งที่คิดว่าจำเป็น
- ข. วางแผนการใช้จ่ายอย่างรอบคอบ
- ค. ซื้อสินค้าขายลดราคาและมีของแถม
- ง. เอาเงินที่ได้รับฝากธนาคารไม่ใช้จ่าย
48. การออมทรัพย์มีความสำคัญเช่นไร
- ก. สร้างฐานะให้แก่ครอบครัว
- ข. สร้างชื่อเสียงแก่ครอบครัว
- ค. สนองนโยบายของรัฐบาล
- ง. เป็นการหารายได้เพิ่มเติมจากดอกเบี้ย
49. หากท่านมีที่ดินแล้วและจะประกอบอาชีพทำสวนผลไม้ท่านจะเริ่มต้นในเรื่องใดก่อน
- ก. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพันธุ์ผลไม้ที่จะปลูก
- ข. ปรับปรุงพื้นที่ให้เหมาะสมกับพันธุ์ไม้ที่จะปลูก
- ค. จัดหาพันธุ์ผลไม้ที่จะปลูก
- ง. จัดหาแรงงานที่จะใช้
50. ปัจจัยพื้นฐานทางครอบครัวที่เอื้ออำนวยต่อการผลิตคืออะไร
- ก. ที่ดิน ทุน แรงงาน
- ข. โรงงาน ผู้จัดการ แรงงาน
- ค. ข้าราชการ ผู้จัดการ แรงงาน
- ง. พ่อแม่ พี่น้อง สมาชิกในครอบครัว

เฉลยคำตอบ

1.	ง	26.	ก
2.	ง	27.	ข
3.	ข	28.	ง
4.	ก	29.	ก
5.	ข	30.	ก
6.	ก	31.	ค
7.	ข	32.	ก
8.	ก	33.	ก
9.	ง	34.	ก
10.	ง	35.	ก
11.	ง	36.	ง
12.	ข	37.	ข
13.	ก	38.	ก
14.	ง	39.	ข
15.	ข	40.	ค
16.	ง	41.	ก
17.	ก	42.	ก
18.	ก	43.	ข
19.	ง	44.	ค
20.	ง	45.	ง
21.	ก	46.	ค
22.	ค	47.	ข
23.	ค	48.	ก
24.	ก	49.	ก
25.	ค	50.	ก

ประวัติผู้เขียน

นายชูชีพ เปล่งอารมณ์ เกิดเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2502 ที่ จังหวัดสุพรรณบุรี สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อปีการศึกษา 2524 และเข้าศึกษาต่อในภาควิชาการศึกษาออกโรงเรียน สาขาการศึกษาออกระบบ โรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2536 ปัจจุบันรับราชการ ตำแหน่งอาจารย์ 2 ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดสุพรรณบุรี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย